

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	3	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	4	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	3	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	4	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	3	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0
2502533 Estudis Francesos	OT	3	0
2502533 Estudis Francesos	OT	4	0

### Professor de contacte

Nom: Jordi Cerdà Subirachs

Correu electrònic: Jordi.Cerda@uab.cat

### Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

### Prerequisits

No s'escau.

### Objectius

L'èpica és un dels gèneres literaris més importants de l'edat mitjana europea. Neix com a manifestació literària i lingüística pròpia de la zona nord de l'actual França a final del segle XI, es desenvolupa amb una extraordinària riquesa qualitativa i quantitativa al llarg del segle XII i XIII, i es perllongarà fins al segle XV. Aquesta assignatura pretén introduir-se en aquest univers heroic i guerrer medieval, fent atenció a la diversitat lingüística i cultural de la romània.

### Competències

#### Estudis de Francès i Català

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.

- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

#### **Estudis de Francès i de Clàssiques**

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

#### **Estudis de Francès i Espanyol**

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

#### **Estudis d'Anglès i Francès**

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

### **Estudis Francesos**

- Analitzar des d'una perspectiva contrastiva i pluricultural les diferents literatures romàniques medievals.
- Demostrar que coneix les primeres literatures europees en llengües romàniques medievals.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

## **Resultats d'aprenentatge**

1. Analitzar conceptualment una obra de la matèria en qüestió.
2. Analitzar documents literaris medievals orals i escrits.
3. Analitzar les literatures romàniques en el seu context social, religiós i polític.
4. Argumentar sobre diversos temes i problemes literaris a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats.
5. Descriure els primers monuments lingüístics i literaris medievals.
6. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
7. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
8. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
9. Identificar i analitzar textos originaris de la tradició literària europea.
10. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
11. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
12. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
13. Mantenir una conversa adequada al nivell de l'interlocutor.
14. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina.
15. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
16. Ser capaç de definir els gèneres literaris medievals.
17. Ser capaç de realitzar una anàlisi comparativa i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.

## **Continguts**

### 1. ÈPICA

#### 1.1. Característiques generals de la poesia heroica.

La figura de l'heroi.

El problema dels orígens: ideologia i teoria.

Esdeveniment històric i llegenda.

Èpica: gènere universal?

1.2. Els orígens de la poesia heroica europea: la tradició llatina, germànica i anglosaxona.

Hagiografia i èpica romànica medieval: el cas de la Vida de santa Fe i la Vida de sant Alexis.

Societat feudal i èpica.

1.2. Caracterització formal del poema heroic.

La laisse o tirada.

El vers èpic: mètrica i rima.

Estereotips narratius i retòrics.

Oralitat i escriptura. Marques d'oralitat en el cantar de gesta.

1.3. La Chanson de Roland.

Tradició manuscrita.

El cicle carolingi.

Història i epopeia.

1.4. El cicle de Guillaume d'Orange.

La Chançon de Guilelme.

Altres gestes de l'heroi: Li Charroi de Nimes, La prise d'Orange i Li coromenz Loois.

1.5. La configuració cíclica

Els principals cicles de l'èpica francesa.

Evolució temàtica i formal de l'èpica francesa i europea.

1.6. L'èpica hispànica.

Caracterització general.

El cas de del Cantar del Mio Cid.

1.7. Els cantars de gesta en llengua occitana.

Caracterització general.

Roland a Saragossa i el Ronsasvals.

1.8. Les croades i el seu ressò èpic.

Les croades a Orient i a Occident.

## **Metodologia**

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

- Classe magistral amb suport TIC i discussió col·lectiva

- Pràctica d'expressió escrita i oral
- Realització d'exercicis individuals i en grup, tant escrits como orals
- Realització d'activitats autònomes: lectures de fonts primàries i crítiques, redacció i recerca bibliogràfica.
- Sessions pràctiques de correcció i seguiment d'exercicis.

## Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
<b>Tipus: Dirigides</b>			
Activitat participativa a la classe i coordinada amb d'altres companys.	30	1,2	1, 7, 8, 12, 14
<b>Tipus: Supervisades</b>			
Dos treballs d'anàlisi històrica i sociocultural de les lectures proposades.	30	1,2	1, 7, 8, 12, 14

## Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades a través d'examen, treballs individuals i en grup, comentaris de text i presentacions.

-Mòdul de lliurament de treballs: en aquest mòdul s'avaluaran un o més treballs amb un pes global aproximat d'entre el 30% i el 50%.

-Mòdul de presentacions de textos a l'aula, amb un pes global aproximat d'entre el 20% i el 40%.

-Mòdul de prova escrita, amb un pes global aproximat d'entre el 30% i el 50%.

## Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi d'un text èpic aplicant el coneixement del conetx històric i sociocultural.	Recerca bibliogràfica autònoma	60	2,4	1, 2, 4, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 17
Dos (mínim) comentaris de textos èpics.	Avaluació amb orientació instrumental i bibliogràfica	30	1,2	1, 2, 4, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 17
Dos (mínim) comentaris de textos èpics.	Aproximació bibliogràfica autònoma a la matèria.	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

## Bibliografia

BÉDIER, Joseph, Les légendes épiques. Recherches sur la formation des Chansons de geste, 4 vols. Paris, Champion, 3<sup>a</sup> ed.

- DUGGAN, J.J., A guide to Studies on the Chanson de Roland, London, 1976.
- Essor et fortune de la chanson de geste dans l'Europe et l'Orient latin, Modena, 1984.
- FLORIO, R. Waltharius, Madrid / Bellaterra, 2002.
- FRAPPIER, J., Les Chansons de geste du cycle de Guillaume, Paris, 1955 y 1965.
- GRISWARD, Joël H., Archéologie de l'épopée médiévale, Paris, Payot, 1981.
- JONIN, P., Pages épiques du Moyen Age français. Le Cycle du Roi, Paris, SEDES, 1965.
- KRAUSS, H., Épica feudale e pubblico borghese. Per la storia di Carlomagno in Italia, Padova, 1980.
- LAFONT, R., La Geste de Roland, Paris, 1991.
- LEJEUNE, Rita, «Le problème de l'épopée occitane», Cahiers de Saint Michel de Cuxa, III (1972), págs. 147-179.
- Lesépopées romanes, GRLMA, Heidelberg, C. Winter, 1985, vol. VIII, t.2.
- LIMENTANI, A., e INFURNA, L'epica, Bologna, Il Mulino, 1986.
- MENÉNDEZ PIDAL, Ramón, La "Chanson de Roland" y el neotradicionalismo, Madrid, Espasa-Calpe, 1959.
- PAQUETTE, J-M., "Définition du genre" dins L'Epopée, Typologies des Sources de Moyen Âge Occidental, 49, Brepols, 1988.
- REAL, E., Épica medieval francesa, Madrid, 2002.
- RIQUER, Martín de, Los cantares de gesta franceses, Madrid, 2009.
- RIQUER, Martín de, «El caso particular de Cataluña», Le Roman jusqu'a la fin du XIII<sup>e</sup> siècle, GRLMA, vol.IV, t.1, Heidelberg, C. Winter, 1978, págs. 665-666.
- RONCAGLIA, Aurelio, "La letteratura franco-veneta", Storia della letteratura italiana, dir. de E. Cecchi y N. Sapegno, t. 1, Milano, 1965, págs. 224 y ss.
- RYCHNER, J., La chanson de geste. Essai sur l'art épique des jongleurs, Ginebra, Droz, 1955.
- VALLCORBA, J., Lectura de la Chanson de Roland, Barcelona, 2010.